

S. Sayısı : 66

Şeker ve Glikozdan alınan munzam istihlâk vergilerinde yapılan indirmelerin onanması hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (1/491)

T. C.

Başbakanlık

6 . X . 1945

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71 - 426 6/2239

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Şeker ve glikozdan alınan munzam istihlâk vergilerinde 9 . VIII . 1945 tarihli ve 3/2937 sayılı kararla yapılan indirmelerin onanması hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 29 . IX . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesi ve ilişiği ile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Saraçoğlu

Gerekçe

Bu yıl pancar mahsulünün, geçen yıllara nazaran bereketli ve bol miktarda elde edilmiş olması, 1945 kampanyasında şeker istihlâkının memleketin yıllık ihtiyacına fazlasıyla yetecek durumda olacağını göstermekte, 1943 ve 1944 kampanyaları şekerlerden elde kâfi stok da bulunmakta olduğundan halkın mühim bir gıda maddesi olan şekerini daha ucuza alabilmesi ve bu suretle artan istihlâk ile bütçeye gelir sağlanması düşünülmüş ve bu bakımlardan yüksek fiyatların devamında muhik ve zaruri bir sebep mevcut olmadığı anlaşılmıştır. Bu amaçla Hükümetçe kabul olunan 9 . VIII . 1945 günlü ve 3/2937 sayılı karar ile serbest satışlarda kesme şekerin kilo başına munzam istihlâk vergisi 77 kuruşa, toz şekerin kilo başına munzam istihlâk vergisi 60 kuruşa ve kendilerine gıda maddeleri dağıtılacak olan dar ve sabit gelirlilerle, kurumlara tevzi edilecek ve pancar müstahsıllarına prim olarak verilecek kesme şekerin kilo başına munzam istihlâk vergisi 32 kuruşa ve toz şekerin kilo başına 15 kuruşa ve bu arada glikozun munzam istihlâk vergisi de kilo başına 30 kuruşa indirilmiştir.

4385 sayılı kanunun 4 ve 5 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak, şeker ve glikoz munzam istihlâk vergileri miktarlarında yapılan indirimin, sözü geçen kanunun 6 ncı maddesine göre Yüksek Meclisin tasdikına arzı gerekmiş ve bu amaçla ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Maliye Komisyonu raporu

T. M. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/491
Karar No. 4

21 . XI . 1945

Yüksek Başkanlığa

Şeker ve glikozdan alınan munzam istihlâk vergilerinde Bakanlar Kurulunun 9 . VIII . 1945 tarihli ve 3/2937 sayılı tezkeresiyle yapılan indirmelerin onanması hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 6 . X . 1945 tarihli ve 6/2239 sayılı tezkereleriyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısıyla gerekçesi Komisyonumuza havale buyurulmakla Maliye Bakanlığının temsileisi hazır olduğu halde incelendi.

Pancar mahsulünün geçen yıllara nazaran bereketli ve bol miktarda elde edilmiş olması dolayısıyla 1945 kampanyasında şeker istihsalinin memleketin yıllık ihtiyacına fazlasıyla yetecek durumda olacağını göstermekte ve 1943, 1944 kampanyaları şekerlerinden elde kâfi stok da bulunmakta olduğundan halkın mühim bir gıda maddesi olan şekeri daha ucuza alabilmesi ve bu suretle artan istihlâk ile bütçeye gelir sağlanması uygun görülmüş ve 4385 sayılı kanunun

4 ve 5 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunun 9 . VIII . 1945 tarihli ve 3/2937 sayılı kararıyle şeker ve glikozdan alınan munzam istihlâk vergilerinden indirmeler yapılmış olduğu anlaşılmıştır.

Aynı kanunun 6 nci maddesi gereğince Yüksek Meclise sunulan bu kararın onanması Komisyonumuzca uygun görülerek tasarı aynen kabul edilmiş ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Maliye Ko. Baş.	Sözcü	Kâtip
İstanbul	İzmir	Ankara
A. Bayındır	Ş. Adalan	M. Aksoley
Afyon K.	Antalya	Balıkesir
S. Yurdkoru	Dr. G. Kahraman	H. Çarıklı
Antalya	Kastamonu	Kayseri
H. T. Dağhoğlu	H. Çelen	Ö. Taşçıoğlu
Tokad		
C. Kovalı		

Bütçe Komisyonunun raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/491
Karar No. 18

28 . I . 1946

Yüksek Başkanlığa

Şeker ve glikozdan alınan munzam istihlâk vergilerinde 9 . VIII . 1945 tarihli ve 3/2937 sayılı kararla yapılan indirmelerin onanması hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlığın 6.X.1945 tarih ve 6/2239 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Maliye Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Maliye Bakanlığının yetkili memuru hazır olduğu halde okundu ve incelendi.

4385 sayılı kanunun Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanılarak şeker ve glikozdan al-

nan munzam istihlâk vergilerinde Hükümetçe yapılmış olan indirmelerin onanması Komisyonumuzca da uygun görülmüş ve tasarı aynıyle kabul olunmuştur.

Kanunata arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Kastamonu	Tokad	İstanbul
T. Coşkan	H. N. Keşmir	F. Öymen
Aydın	Balıkesir	Bolu
R. Alpman	S. Örgöevren	Dr. Z. Ülgen

Burdur	Çanakkale	Diyarbakır	İzmir	Kütahya	Manisa
Ş. Engineri	S. T. Arsal	Ş. Uluğ	M. Bırsel	H. Pekcan	F. Kurdoğlu
Eskişehir	Giresun	Giresun	Mardin	Rize	Yozgad
Y. Abadan	M. Akkaya	A. Sayar	R. Erten	T. B. Balta	S. İçöz
İsparta	İstanbul	İstanbul	Yozgad		Zonguldak
M. Karacağuc	H. Kortel	I. H. Ülkmen	A. Sungur		E. Erişirgil

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Şeker ve glikozdan alınan münzam istihlak vergilerinde 9 . VIII . 1945 tarihli ve 3/2937 sayılı kararla yapılan indirimelerin onanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 4385 sayılı kanunun 4 ve 5 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunun ilişik 9 . VIII . 1945 tarihli ve 3/2937 sayılı kararıyle Şeker ve glikozdan alınan münzam istihlak vergilerinde yapılan indirimeler onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Adalet Bakanı
Ş. Saracoğlu	R. Türel
Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
A. R. Artunkal	Hilmi Uran
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. Saka	N. E. Sumer
Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Yücel	Sırrı Day
Ekonomi Bakanı	Sağlık ve Sosyal
Fuad Sirmen	Yardım Bakanı
Gümrük ve Tekel Bakanı	Dr. S. Konuk
Suad H. Ürgüblü	Tarım Bakanı
Ulaştırma Bakanı	Ş. R. Hatipoğlu
A. F. Cebesoy	Ticaret Bakanı
	R. Karadeniz
	Çalışma Bakanı
	Dr. S. Irmak

Bakanlar Kurulunun 3/2937 sayılı ve 9 . VIII . 1945 tarihli kararın suretidir.

Şekerin toptan satış fiyatlarının tesbiti, şeker ve glikozdan alınmakta olan munzam istihlâk vergilerinde indirme yapılması hakkındaki Maliye Bakanlığının 9 . VIII . 1945 tarihli ve 182110/10/5315 sayılı teklifi Bakanlar Kurulunun 9 . VIII . 1945 tarihli toplantısında inceleyerek, 4385 sayılı kanunun 4 nci ve 5 nci maddelerine göre aşağıdaki hususlar kararlaştırılmıştır.

1. — Fabrika teslimi ambalaj masrafları hariç olmak üzere mevcut ve istihsal edilecek olan şekerlerden serbest satılan kesme şekerin toptan satış fiyatı kilosu 170 kuruş, toz şekerin toptan satış fiyatı kilosu 150 kuruş, pancar müstahsıllarına prim olarak verilecek şekerlerle kendilerine gıda maddeleri dağıtılabilecek dar ve değişmez gelirliyle ve kurumlara verilecek şekerlerin fiyatları yine fabrikalarda kilosu kesme de 120, tozda 100 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

2. — 4385 sayılı kanunun 1 nci maddesi gereğince Türkiye'de istihsal edilen şekerlerden alınmakta olan munzam istihlâk vergisi kilobaşına kesme şekerde 77, toz şekerde 60 kuruşa, aynı kanunun 3 nci maddesi gereğince alınan munzam istihlâk vergisi de kesme şekerde, kilo başına 32 kuruşa ve toz şekerde 15 kuruşa indirilmiştir.

3. — İstihsal edilen kesme ve toz şekerlerin maliyetine (kâr dâhil) 3101 sayılı kanuna göre alınan istihlâk vergisiyle munzam istihlâk vergisinin eklenmesi suretiyle elde edilecek tutarla satış fiyatları arasındaki farktan elde edilecek paralar şeker maliyetlerinde, Maliye ve Ekonomi Bakanlıklarınca yapılacak incelemeler sonunda kabul edilecek artışları karşılamak ve gerisi

munzam istihlâk vergisi olarak ödenmek üzere Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim ortaklığı tarafından özel bir hesapta saklanır.

4. — Glikozdan alınmakta olan munzam istihlâk vergisi kilobaşına 30 kuruşa indirilmiştir.

5. — Ticaretle uğraşan bütün özel ve Tüzel kişilerle ticaret kasdiyle yanlarında şeker bulunduranlar ve şeker imalâtında kullanan bîhûmum özel ve tüzel kişiler, ticarethane, mağaza, dükkân, depo, ambar, fabrika ve imalâthanelerinde bulunup munzam istihlâk vergisi 3/1 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereğince verilmiş olan şekerlerin nevi ve miktarı ve buldukları yerleri ilişkin olduğu partinin satın alma tarihini, miktarını ve satışını gösteren iki nüsha beyannameyi bu kararın yayımlandığı günden sonra gelen günün akşamına kadar mahallin en büyük maliye memuruna alınıp karşılığında vermek ve bu şekerleri yoklamaya gelecek memurlara göstermek üzere buldukları yerlerde saklamak ödevindedirler.

Dar ve değişmez gelirliyle pancar müstahsıllarından alınmış olan şekerler bu beyannamelere sokulamaz.

Bu suretle beyan edilen ve varlığı yoklama sonunda anlaşılan kesme ve toz şekerlerin her kilosu için ilgililere resim farkı olan 30 kuruş geri verilir.

6. — 30 . IV . 1943, 8 . XI . 1943 tarihli ve 2/19843, 3/1 sayılı Bakanlar Kurulu kararları yürürlükten kaldırılmıştır.

7. — Bu karar yayım gününde yürürlüğe girer.